

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Πάτρα

3 Δεκεμβρίου 2012

ACHAIA BEACH HOTEL

European Regional
Development Fund

Πρόγραμμα της συνάντησης

09:00 – 09:30	Προσέλευση – Εγγραφές
09:30 – 09:45	Χαιρετισμός Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολου Κατσιφάρα
09:45 – 10:00	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Προοπτικές και Προκλήσεις, Νίκος Θωμόπουλος, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
10:00-10:15	Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία (ΕΤΑΚ) στη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 : Περιφερειακή Διάσταση του Σχεδιασμού της στρατηγικής ΕΤΑΚ, Παναγιώτης Χατζηνικολάου, Δ/νση Προγραμματισμού ΓΓΕΤ, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
10:30-10:45	Διάλλειμα – Καφές
10:45 – 14:30	Θεματικές Συναντήσεις Εργασίας
10:45 – 11:30	<i>Αγρο-διατροφή και Τρόφιμα</i>
11:30 - 12:15	<i>Υλικά & Νέες Ενεργειακές Τεχνολογίες</i>
12:15 – 13:00	<i>Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη</i>
13:00 – 13:45	<i>Πολιτισμός, Εκπαίδευση, Τουρισμός μέσω των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών</i>
13:45 – 14:30	<i>Νέα Οικονομία – Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα</i>
14:30 – 14:45	Συμπεράσματα
14:45	Μπουφέ

Αγρο – διατροφή & Τρόφιμα

Η Ευρωπαϊκή πραγματικότητα και η παγκόσμια πρόκληση

- Αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης για τρόφιμα κατά 70 % ως το 2050 (FAO)
- Η Ε.Ε. αντιπροσωπεύει το 40% της συνολικής αξίας παραγωγής τροφίμων στον ΟΟΣΑ , 18% του παγκόσμιου εξαγωγικού εμπορίου τροφίμων (76 δις €)
- Ο αγροδιατροφικός τομέας καλύπτει 17 εκ. θέσεις εργασίας (7,6% της συν. απασχόλησης) και 3,5% της προστιθέμενης αξίας στην ΕΕ27
- Την ίδια στιγμή 45% των Ευρωπαϊκών εδαφών αντιμετωπίζουν προβλήματα όσον αφορά την οργανική ουσία και την διάβρωση και 40% της αγροτικής γης είναι ευάλωτη στην νιτρορύπανση
- Το 2050 υπολογίζεται να απαιτείται το 7% του Ευρωπαϊκού GDP για την διατήρηση της βιοποικιλότητας στα εδαφικά συστήματα

Άγρο – διατροφή & Τρόφιμα

Η Ευρωπαϊκή πραγματικότητα και η παγκόσμια πρόκληση

Οι βασικοί στόχοι/δείκτες για την βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη όπως έχουν προσδιορισθεί από την EIP (European Innovation Partnership “Agricultural Productivity and Sustainability”)

✓ Η προώθηση της παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας του αγροτικού τομέα με την αναστροφή της πρόσφατης τάσης μείωσης της παραγωγικότητας ως το 2020

✓ Η βιωσιμότητα του αγροτικού τομέα με την διασφάλιση της εδαφικής λειτουργικότητας (παραγωγική ικανότητα, μείωση επιπτώσεων κλιματικής αλλαγής, σταθερότητα οικοσυστημάτων)

✓ Πρ/μός 4,5 δις € για έρευνα και καινοτομία στο αγροδιατροφικό σύμπλοκο (Budget for Europe 2020)

Αγρο – διατροφή & Τρόφιμα

Ο πρωτογενής τομέας σε Ελλάδα και Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Τόσο σε Ελλάδα όσο και στην ΠΔΕ η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του πρωτογενούς τομέα βαίνει μειούμενη τα χρόνια.

Ειδικά για την ΠΔΕ (με βάση την περίοδο 2005-2009):

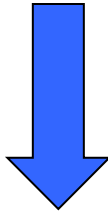
- το υψηλό ποσοστό συμμετοχής του πρωτογενούς τομέα στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε εθνικό επίπεδο (2η θέση με 8,37%)
- την σχετική μικρότερη μεταβολή συμμετοχής του πρωτογενούς τομέα στην συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (3η θέση με 32% απώλειες το 2009)
- Η κατανομή των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου στον πρωτογενή τομέα κατατάσσουν την ΠΔΕ στο γκρουπ των ουραγών (7η θέση με 4,87%)
- Σε σχέση με την συνολική κατανομή των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου η ΠΔΕ βρίσκεται επίσης στο γκρουπ των ουραγών (9η θέση με 3,93%)

Άγρο – διατροφή & Τρόφιμα

Η έννοια της καινοτομίας στο αγροδιατροφικό σύμπλοκο

Καινοτομία:

- ένας νεωτερισμός που δουλεύει εξ ολοκλήρου
- ένας νέος τρόπος να κάνεις πράγματα ή να κάνεις νέα πράγματα

▪ Η καινοτομία δεν αποτελείται μόνο από νέες τεχνικές ή διαδικασίες αλλά και από νέες ή προσαρμοσμένες ανθρώπινες πρακτικές, περιλαμβανομένων των συνθηκών που θα επιτρέψουν να εκδηλωθούν αυτές οι πρακτικές

▪ Πρόκειται για μια συλλογική διαδικασία που εκτός από την έρευνα έχει να κάνει με την δημιουργία υποστηρικτικών δικτύων και διαπραγμάτευσης νέων σχέσεων μεταξύ των θεσμικών φορέων

Άγρο – διατροφή και Τρόφιμα

Από την μεταφορά τεχνογνωσίας (ToT) στο Αγροτικό Σύστημα Γνώσης και Καινοτομίας (AKIS): οι κύριοι παράγοντες

Άγρο – διατροφή & Τρόφιμα

Διαπιστώσεις για την καινοτομία στο αγροδιατροφικό σύμπλοκο (World Bank 2006)

- ✓ Η **έρευνα** είναι σημαντικό συστατικό αλλά όχι πάντα το κεντρικό σημείο της καινοτομίας
- ✓ Στο σύγχρονο αγροτικό τομέα, η ανταγωνιστικότητα εξαρτάται από τη **συνεργασία** για την καινοτομία
- ✓ Η **κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα** είναι αναπόσπαστο στοιχείο στην οικονομική επιτυχία και πρέπει να απεικονίζεται στις αλληλεπιδράσεις
- ✓ Η **αγορά δεν είναι επαρκής** για να προωθήσει την αλληλεπίδραση και ο **δημόσιος τομέας** έχει έναν πρωταρχικό ρόλο να παίξει.
- ✓ Οι αλληλεπιδράσεις είναι ουσιαστικές για την **οικοδόμηση της ικανότητας και την ενθάρρυνση της μάθησης** που επιτρέπουν σε έναν τομέα να ανταποκριθεί στις συνεχείς ανταγωνιστικές προκλήσεις

Άγρο – διατροφή & Τρόφιμα

Διαπιστώσεις για την καινοτομία στο αγροδιατροφικό σύμπλοκο (World Bank 2006)

- ✓ Η **οργάνωση** των αγροτικών μετόχων είναι μια κεντρική έννοια στην ανάπτυξη συστημάτων καινοτομίας και στις πολυάριθμες γεωργικές και προσπάθειες αγροτικής ανάπτυξης.
- ✓ Οι **φορείς** που είναι **κρίσιμοι** για το συντονισμό των συστημάτων καινοτομίας στο αγροτικό/διατροφικό τομέα είτε αγνοούνται είτε λείπουν
- ✓ **Νέες στάσεις και πρακτικές** πρέπει να καλλιεργηθούν για μια **κουλτούρα** καινοτομίας
- ✓ Το **διευκολυντικό περιβάλλον** είναι βασικό στοιχείο της ικανότητας για καινοτομία

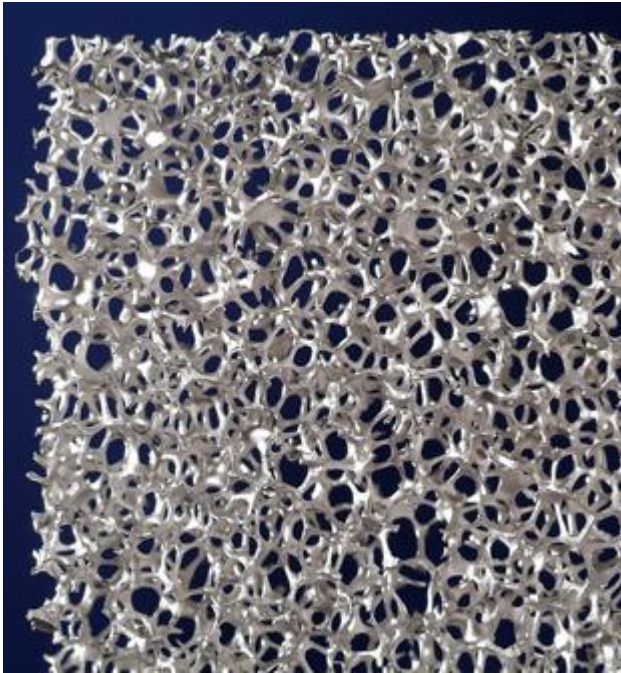

Αγρο – διατροφή & Τρόφιμα

Τομείς καινοτόμου δράσης για το 2020

- Αύξηση αγροτικής παραγωγικότητας και των εκροών, αποτελεσματική διαχείριση εισροών
- Καινοτομία για την στήριξη της βιο-οικονομίας
- Βιοποικιλότητα, λειτουργίες οικοσυστημάτων και εδαφική λειτουργικότητα
- Καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες για ολόκληρη την διατροφική αλυσίδα
- Ποιοτικά και ασφαλή τρόφιμα, υγιεινοί τρόποι ζωής

Υλικά & Νέες Ενεργειακές Τεχνολογίες

ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΣΤΙΣ

- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (ΚΤΙΡΙΑ – ΥΠΟΔΟΜΕΣ)
- ΕΝΔΥΣΗ
- ΥΓΕΙΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Υλικά & Νέες Ενεργειακές Τεχνολογίες

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ
ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
- ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
- ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ (ΘΕΡΜΑΝΣΗ-ΨΥΞΗ-ΦΩΤΙΣΜΟΣ)

Υλικά & Νέες Ενεργειακές Τεχνολογίες

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
(ΑΠΕ – ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ)
- ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΙΣΗ
- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ – ΔΙΑΝΟΜΗ
- ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

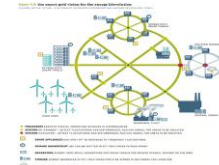
Υλικά & Νέες Ενεργειακές Τεχνολογίες

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

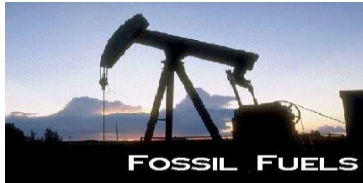

**ΕΞΥΠΝΑ
ΥΛΙΚΑ**

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

**ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ
ΚΑΥΣΙΜΑ**

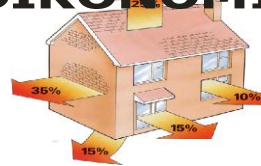

FOSSIL FUELS

**ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ
ΚΑΥΣΙΜΑ**

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΙΣΗ

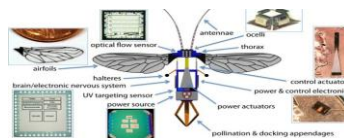
**ΕΞΥΠΝΑ
ΔΙΚΤΥΑ**

ΜΙΚΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ

**ΕΞΥΠΝΟΙ
ΑΙΣΘΗΤΗΡΕΣ**

**ΕΞΥΠΝΕΣ
ΠΟΛΕΙΣ**

Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη

Είναι το «Περιβάλλον» πλεονέκτημα για την Περιφέρεια ;

- 3 Υγροβιότοποι RAMSAR Διεθνούς φήμης
- 35 περιοχές NATURA
- Ιαματικές πηγές (π.χ. Καϊάφα, Κουνουπέλι),
- Λίμνες και ποτάμια ιδιαίτερης αισθητικής αξίας
- Δάση και ακτογραμμές

- Πόλεις με έντονη ιστορική παρουσία (Αρχαία Ολυμπία, Ναύπακτος, Καλάβρυτα, κ.α.)
- Πόλεις με έντονα μητροπολιτικό χαρακτήρα
- Παραδοσιακοί οικισμοί
- Μεγάλα έργα (ολοκληρωμένα και σε εξέλιξη (:))
- Οργανωμένες υποδομές υποδοχής μεταποίησης (Πάτρα, Πλατυγιάλι)

Φυσικό
Περιβάλλον

Ανθρωπογενές
Περιβάλλον

Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη

Καινοτομία, Επιχειρηματικότητα και Περιβάλλον

- Επιχειρηματική δραστηριότητα φιλική προς το περιβάλλον
- Καινοτομία για την προστασία, ανάδειξη και εμπλουτισμό του περιβάλλοντος
 - Τεχνολογίες πληροφορικής για την διαχείριση υδάτινων πόρων
 - Ανακύκλωση – εξοικονόμηση πόρων και υλικών
 - Άλλα (;)
- Νέες ενεργειακές πηγές (υδρογονάνθρακες) και προστασία του περιβάλλοντος
- Eco innovation

Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη

Καινοτομία, Επιχειρηματικότητα και Βιώσιμη Ανάπτυξη

- Καινοτόμες προσεγγίσεις για τη μείωση των αερίων θερμοκηπίου
- Έξυπνη διαχείριση κατανάλωσης ενέργειας σε πόλεις
 - Κτήρια (εξοικονόμηση ενέργειας, νέα και υφιστάμενα)
 - Τοπικά ενεργειακά δίκτυα (ψύξη – θέρμανση και από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, έξυπνα δίκτυα, συσκευές ΤΠΕ)
 - Έξυπνα δίκτυα αστικών μετακινήσεων

Smart City: a System of Systems of Systems...

Πολιτισμός, Εκπαίδευση, Τουρισμός μέσω των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας : Πλούσιο Πολιτιστικό Απόθεμα

- Μνημεία : Αρχαία
Βυζαντινά
Νεότερα

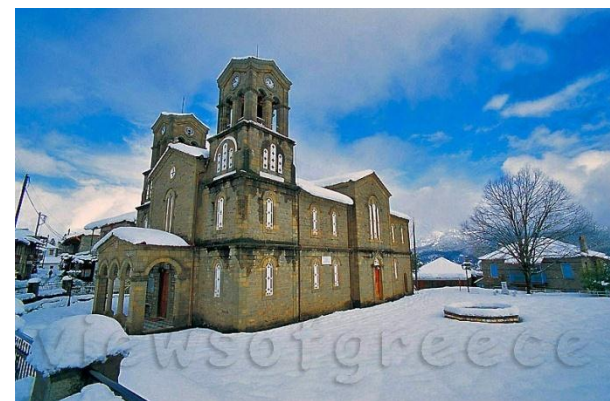
- Σύγχρονος Πολιτισμός

Πολιτισμός, Εκπαίδευση, Τουρισμός μέσω των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών

Τουρισμός : Είναι η «βαριά» βιομηχανία της Περιφέρειας ;

- Περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλους
- Ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες
- Ιδιαίτερο ανάγλυφο
- Πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα

Καινοτόμες Προσεγγίσεις για διαφοροποίηση και ενίσχυση τουριστικού προϊόντος

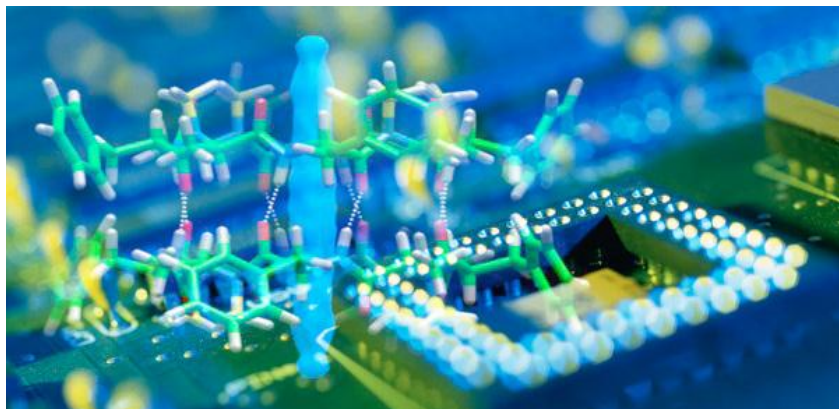
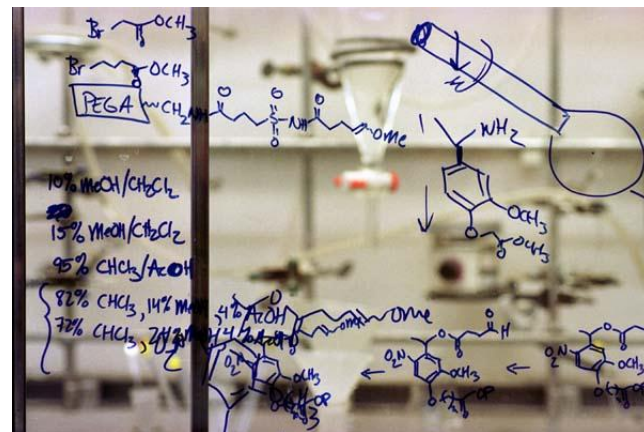
- Πολιτιστικός τουρισμός
- Θρησκευτικός Τουρισμός
- Ιαματικός τουρισμός κ.λ.π.

Πολιτισμός, Εκπαίδευση, Τουρισμός μέσω των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών

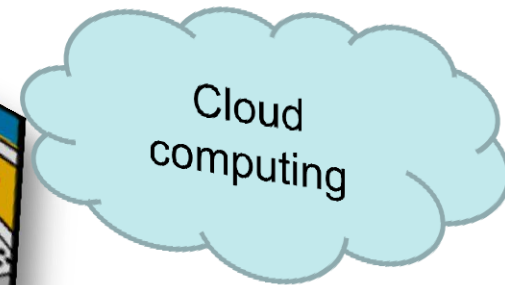
Εκπαίδευση & Έρευνα : Το συγκριτικό πλεονέκτημα της Περιφέρειας

- 3 Πανεπιστημιακά Ιδρύματα
- 2 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- 3 Ερευνητικά Ινστιτούτα
- 1 Φορέας Καινοτομίας
- 1 Δίκτυο Συνεργατικών Σχηματισμών

Νέα Οικονομία – Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα

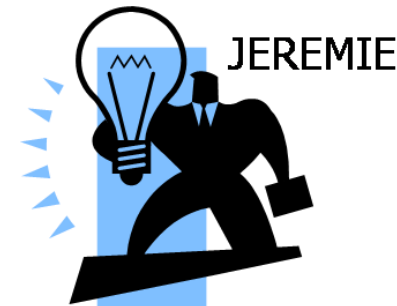
- e-Επιχειρείν (B2B, B2C, B2G)

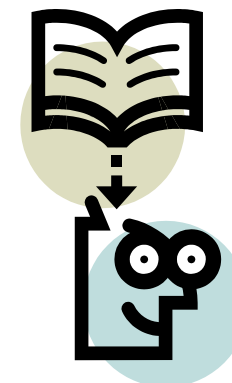
- Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Δίκτυο Καινοτομίας

- Νέες μορφές επιχειρηματικότητας
(business & service innovation)

Open Innovation

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας : www.pde.gov.gr
Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή : www.depin.gr

**European Regional
Development Fund**

